

RAPORT DE ACTIVITATE

al Consiliului de Mediere pentru anul 2024

Chișinău 2025

Consiliul de Mediere este un organ colegial, cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în condițiile Legii nr. 137/2015 cu privire la mediere și reglementează activitatea profesiei de mediator, având ca scop implementarea și monitorizarea politicilor/strategiilor în domeniul medierii. Acesta are rolul de a reglementa și supraveghea activitatea mediatorilor, de a asigura formarea și perfecționarea acestora, precum și de a promova și dezvolta utilizarea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a conflictelor.

În anul 2024, Consiliul de Mediere, în colaborare cu partenerii săi implicați în dezvoltarea și promovarea medierii, a implementat o serie de inițiative strategice menite să susțină profesia de mediator și să sporească vizibilitatea medierii ca metodă alternativă de rezolvare a conflictelor. Aceste demersuri au contribuit la menținerea unui proces decizional constant, eficient și orientat spre evoluție.

Pentru a asigura buna funcționare a domeniului medierii în Republica Moldova, Consiliul de Mediere a implementat acțiuni strategice în următoarele domenii de activitate:

A. Promovarea medierii extrajudiciare și a intereselor profesiei de mediator:

Pe parcursul anului 2024, Consiliul de Mediere a desfășurat o serie de acțiuni menite să sprijine și să dezvolte domeniul medierii în Republica Moldova. Printre principalele direcții de activitate s-au numărat promovarea evenimentelor relevante prin intermediul platformelor oficiale web și Facebook ale Consiliului, consolidarea colaborărilor prin încheierea de parteneriate strategice și organizarea de mese rotunde, ateliere de lucru, conferințe și întruniri axate pe soluțiile alternative de rezolvare a conflictelor. De asemenea, Consiliul a participat activ la evenimentele organizate de Ministerul Justiției și partenerii săi de dezvoltare, contribuind astfel la creșterea vizibilității și eficienței medierii ca metodă alternativă de soluționare a disputelor.

În acest sens, pe parcursul anului 2024, Consiliul a realizat următoarele acțiuni:

1. Pe 20 februarie 2024, Catedra Jean Monnet EU4JUST în Studii UE pentru Protecția Drepturilor Omului și Metode Alternative de Soluționare a Litigiilor, în parteneriat cu Consiliul de Mediere din cadrul Ministerului Justiției, a organizat o masă rotundă dedicată Zilei Naționale a Mediatorului, având ca temă „Medierea – o metodă alternativă eficientă pentru soluționarea litigiilor de consum în raport cu profesioniștii”;

2. Doamna Aurelia Irodoi, membru al Consiliului de Mediere, a împreună cu reprezentanții diferitor autorități publice cu competențe profesionale în domeniul protecției copilului a fost parte a grupului de lucru implicat în elaborarea proiectului de Lege privind implementarea prevederilor Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980, referitoare la aspectele civile ale răpirii internaționale

de copii, un proiect organizat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, promovând posibilitatea aplicării metodelor alternative de soluționare a situațiilor de conflict și eficiența medierii în contextul dificultății și complexității unor asemenea cauze;

3. La data de 29 martie 2024, președintele Consiliului de mediere, dl Marcel Burlacu, a participat la ședința Consiliului consultativ al Ministerului Justiției, în cadrul căreia au fost puse în discuție aspecte privind prioritățile Ministerului Justiției în sectorul justiției, problemele stringente din sector cu identificarea soluțiilor și implementarea cadrului normativ cu privire la reforma sectorului justiției.

4. La data de 16 mai 2024, în incinta Ministerului Justiției, a avut loc întrunirea reprezentanților Consiliului European pentru Eficiența Justiției (CEPEJ), Ministerului Justiției și membrilor Consiliului de mediere, în vederea identificării direcțiilor de cooperare și suport al instituției medierii din Republica Moldova.

În cadrul ședinței s-au discutat diverse subiecte, accentul fiind pus pe promovarea profesiei de mediator și instruirea specialiștilor din diferite domenii, precum avocați, judecători, procurori, executori judecătorești, notari, reprezentanților organelor de drept, etc., cu privire la beneficiile și eficiența unei proceduri de mediere în diferite categorii de litigii. Astfel, s-au conturat dificultățile cu care se confruntă mediatorii din Republica Moldova în activitatea se de zi cu zi și soluțiile optime de soluționare a acestora cu suportul european, precum și mecanismele de promovare eficientă a serviciilor de mediere.

5. La data de 19 iulie 2024 Ministerul Justiției a convocat ședința Consiliului Consultativ, genericul căreia l-a constituit reforma instituției Medierii și, în particular, provocările în implementarea medierii garantate de stat, care a intrat în vigoare la 29 iunie. În cadrul discuțiilor, au fost expuse angajamentele instituționale pentru valorificarea medierii garantate de stat și acțiunile ce urmează a fi întreprinse de actorii implicați pentru eficientizarea aplicării medierii de către justițiabili, inclusiv prin dialog interinstituțional și coordonarea acțiunilor de implementare a medierii garantate de stat.

În cadrul ședinței a fost prezentat conceptual și proiectul de lege, care transpune Directiva (UE) 2008/52 a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, dar și soluții privind instituirea obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată.

La discuțiile desfășurate în format hibrid au participat:

- Marcel Burlacu, președinte al Consiliului de Mediere;
- Felicia Chifa, membră a Consiliului de Mediere;
- Corina Mocanu Bonnin, Secretar I al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova;
- Lilian Darii, director executiv al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat;
- Elena Roșior, membră a Consiliului Superior al Procurorilor;

- Sergiu Brigai, adjunct al Procurorului General;
- Aliona Miron, membru al Consiliului Superior al Magistraturii;
- Stela Procopciuc, președinte interimar al Curții Supreme de Justiție;
- Dorin Popescu, președinte al Uniunii Avocaților;
- Adrian Cerbu, director interimar al Institutului Național al Justiției;
- Reprezentanți ai altor autorități.

6. La data de 24 iulie 2024, membra Consiliului de mediere, dna Iuliana Rotari, a participat la instruirea din cadrul Proiectului “Consolidarea regimului de combatere a spălării banilor și a recuperare a activelor din Republica Moldova” (PGGIII-CoE/UE) -2023-2026 cu genericul “Asigurarea conformității privind identificarea beneficiarului efectiv: standarde internaționale și bune practici”.

7. La data de 9 septembrie 2024, în cadrul celei de-a doua ediție a Conferinței Internaționale dedicate Zilei Avocatului, intitulată „Exercitarea profesiei de avocat în contextul realităților și transformărilor actuale” organizate de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, membra Consiliului de mediere, dna Felicia Chifa, a evidențiat rolul esențial al în soluționarea alternativă a litigiilor prin mediere. Conferința a reunit avocați de prestigiu și experți din întreaga Europă, oferind o platformă esențială pentru dezbateri privind provocările și schimbările din profesia de avocat, în condițiile realităților și transformărilor actuale, atât la nivel național, cât și european, precum și iminența adaptării corpului profesional al avocaților la aceste schimbări.

8. La data de 23 septembrie 2024, membrul Consiliului de mediere, Mihail Durnescu, a participat la Conferința Internațională privind consolidarea mecanismelor naționale de protecție a drepturilor omului în contextul integrării europene organizată de către Oficiul Avocatului poporului. Evenimentul a reunit în discuții reprezentanți ai Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (INDO) din Republica Moldova, Ucraina, Armenia, Georgia și din state membre ale Uniunii Europene (UE), oficiali publici, reprezentanți ai societății civile, mediului academic, precum și organizații internaționale de prestigiu, precum Comisia de la Veneția, Ombudsmanul European, Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului (ENNHRI) și Consiliul Europei.

9. La data de 4 octombrie 2024, membra Consiliului de mediere, dna Felicia Chifa, a participat cu comunicatul „Medierea în litigiile de contencios administrativ” la Conferința științifică internațională aniversară „realități și perspective ale învățământului juridic național. 65 de ani în serviciul jurisprudenței naționale”, organizată de către facultatea de drept a Universității de Stat din Moldova.

10. La data de 8 octombrie 2024, membra Consiliului de mediere, dna Iuliana Rotari, a participat la instruirea privind prevenirea spălării de bani și finanțarea terorismului, organizată de către Oficiul Consiliului Europei la Chișinău cu suportul și în strânsă colaborare cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, au desfășurat instruirea cu genericul „Identificarea suspiciunilor de spălarea banilor și finanțarea terorismului și respectarea obligațiilor de raportare”, organizată în cadrul

Proiectului „Consolidarea regimului de combatere a spălării banilor și de recuperare a activelor în Republica Moldova” (2023-2026), și Parteneriatului pentru Buna Guvernare.

11. În data de 24.10.2024, membra Consiliului de Mediere, Iuliana ROTARI a avut o întâlnire constructivă de perspectivă cu reprezentanții Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu scopul de a discuta și puncta aspecte esențiale legate de colaborarea între cele două instituții în vederea îmbunătățirii proceselor de mediere și prevenire a activităților ilegale. Întâlnirea a fost dedicată identificării modalităților prin care mediatorii pot contribui la prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

12. La data de 25 octombrie 2024 președintele Consiliului de mediere, dl Marcel Burlacu și membra Consiliului de mediere, dna Felicia Chifa, au participat la masă rotundă cu genericul „Îmbunătățirea mecanismelor de confirmare și executare a tranzacțiilor prin care părțile consimt asupra soluționării amiabile a litigiului”, organizată de către Institutul Național al Justiției cu susținerea USAID Moldova. Evenimentul a reunit judecători, mediatori, precum și reprezentanți ai Ministerului Justiției și ai Consiliului de Mediere, facilitând un dialog constructiv privind optimizarea atât a procedurii de confirmare a tranzacțiilor încheiate în scopul prevenirii litigiilor civile, cât și a procedurii de eliberare a titlurilor executorii.

13. Pe data de 28 noiembrie 2024, Dna Aurelia Irodoi, membră a Consiliului de Mediere, va fi unul dintre speakerii principali la prestigioasa Conferință Insol.Legal MOLDOVA 2024. În cadrul evenimentului, aceasta va aborda un subiect de maximă importanță: „Medierea ca instrument de ajutor pentru întreprinderile aflate în dificultate”.

14. La data de 28 noiembrie 2024, doamna Iuliana ROTARI, membră a Consiliului de Mediere și a grupului de lucru în cadrul Proiectului „Consolidarea reformelor din sistemul penitenciar, de probațiune și de îngrijire a sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova”, a participat la evenimentul de închidere al proiectului, care a abordat subiecte esențiale privind evoluțiile și realizările recente în domeniile justiției penale, sănătății publice și îngrijirii sănătății în instituțiile penitenciare. Evenimentul este organizat și susținut de Consiliul Europei, în cadrul proiectului menționat, și reprezintă o oportunitate importantă pentru a evalua progresele înregistrate și a discuta direcțiile viitoare pentru reformele din domeniul penitenciar și al sănătății în instituțiile de tip închis din Republica Moldova.

15. În perioada 16-17 decembrie 2024, membra Consiliului de mediere dna Felicia Chifa, a participat la o vizită de studiu organizată de TAIEX, în colaborare cu ADR Center Italia, în orașul Florența (Italia). Scopul vizitei a fost de a prelua bune practici din modelul italian de mediere, pentru a soluționa eficient conflictele și a îmbunătăți sistemul de justiție din Moldova.

Delegația Republicii Moldova a fost formată din:

- Dna Veronica Mihailov-Moraru, Ministra Justiției din Republica Moldova.

- Chifa Felicia, membra Consiliului de Mediere, Lector universitar.
- Lucia Popescu, Membră a Consiliului Superior al Magistraturii.
- Stela Procopciuc, Președinta interimară a Curții Supreme de Justiție
- Olga Marandici, reprezentant a Institutului Național al Justiției.

În cadrul vizitelor la:

- Școala Superioară de Magistratură (Scandicci, Florența): S-a discutat, împreună cu Avv. Pier Lorenzo Parenti, despre rolul medierii în educația judecătorilor. Participanții au învățat cum medierea poate fi integrată în formarea inițială și continuă a magistraților pentru a sprijini soluționarea alternativă a conflictelor

- Centrul de Mediere al Curții de Apel Florența: A fost prezentată experiența locală privind funcționarea practică a centrelor publice de mediere. Avv. Pietro Beretta Anguissola a explicat cum medierea ajută la reducerea încărcării instanțelor și la rezolvarea eficientă a litigiilor.

- Camera de Comerț din Florența: Dott.ssa Brunella Tarli și Dott. Duccio Monsacchi au oferit exemple despre soluționarea conflictelor de afaceri prin mediere.

- Curtea de Apel Florența: Președintele instanței, Dott. Alessandro Nencini și Dott. Carlo Breggia, au prezentat modelul de referire a a cauzelor aflate pe rolul instanței spre mediere de mediere. S-au evidențiat beneficiile medierii în gestionarea cazurilor complexe din instanțele civile.

- Universitatea din Florența – Facultatea de Drept: Prof.ssa Alessandra De Luca a împărtășit detalii despre colaborarea dintre instanțe, universități și mediere. Participanții au descoperit cum formarea educațională și proiectele de cercetare pot sprijini dezvoltarea medierii.

Vizită a fost coordonată de Leonardo D’Urso și Adi Gavrilă, mediatori, experți internaționali în domeniul medierii.

B. Activitate administrativă internă și organizarea profesiei:

1) În conformitate cu art. 9 din Legea nr. 137/ 03.07.2015 cu privire la mediere, precum și pct. 21 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului de mediere aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 635/ 02.12.2015, Consiliul se convoacă în ședințe ordinare o dată pe lună și ori de câte ori este necesar în ședințe extraordinare.

În anul 2024 Consiliul de mediere s-a întrunit în **12 ședințe ordinare** și în **4 ședințe extraordinare**. În cadrul acestora au fost examinate o serie de chestiuni esențiale și materiale relevante pentru domeniile de competență ale Consiliului.

Printre subiectele abordate s-au numărat cererile mediatorilor privind activitatea acestora, demersurile și proiectele de modificare a actelor normative și legislative, precum și proiectele de acte

normative ce vizează buna funcționare a Consiliului de Mediere și a mediatorilor. De asemenea, au fost discutate inițiativele de dezvoltare a domeniului medierii, inclusiv propuneri de modernizare a proceselor interne și strategii pentru consolidarea colaborărilor instituționale și internaționale.

Drept rezultat, Consiliul de mediere **a adoptat 96 de Hotărâri**, printre care hotărâri privind înregistrarea activității de mediator, suspendarea activității de mediator, reluarea activității de mediator și încetarea activității de mediator; hotărâri pentru acreditarea furnizorilor de formare inițială și continuă; hotărâri privind delegarea reprezentanților Consiliului în diferite grupuri de lucru; hotărâri privind organizarea examenelor de atestare a mediatorilor în primăvara și toamna anului 2024 și promovarea acestora; precum și hotărâri pentru aprobarea componenței comisiilor de atestare și a comisiilor de contestare a examenului de atestare a mediatorilor.

2) În conformitate cu art. 10 alin. 1 lit. h) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere organizează examenul de atestare a mediatorilor.

Organizarea examenului de atestare a mediatorilor se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind atestarea mediatorilor, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 648 din 08.12.2015 (modificat prin OMJ286 din 09.11.23, MO426-429/14.11.23 art.1082, în vigoare 14.11.23) cu respectarea prevederilor Legii nr. 133 din 2011 privind protecția datelor cu caracter personal și include următoarele acțiuni: înregistrarea candidaților, verificarea și structurarea dosarelor candidaților, recepționarea actelor și completarea dosarelor, anunțarea despre data desfășurării examenului, elaborarea listelor candidaților admiși spre examen sau următoarea etapă, păstrarea și arhivarea dosarelor candidaților, asigurarea desfășurării probelor examenelor și aprobarea rezultatelor.

În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la atestarea mediatorilor, în anul 2024 au fost organizate două sesiuni de examene în perioadele aprilie-mai și octombrie- noiembrie. În vederea accederii în profesia de mediator, au fost examinate **92** de cereri cu privire la participarea/admiterea la ambele examene de atestare a mediatorilor.

Toate persoanele care au solicitat admiterea la examen au urmat programele de formare inițială la trei furnizori autorizați și acreditați de Consiliul de mediere, în conformitate cu reglementările legale în vigoare. Aceste examene au avut scopul de a evalua pregătirea profesională a candidaților și de a asigura respectarea standardelor necesare pentru exercitarea activității de mediator.

În cadrul celor două sesiuni de examen, au fost desfășurate 3 sesiuni pentru proba scrisă a examenului și 3 sesiuni de probă verbală. Comisiile de contestare a rezultatelor examenului de atestare a mediatorilor au fost analizate și evaluate 31 de lucrări scrise și prestații audio susținute la proba verbală.

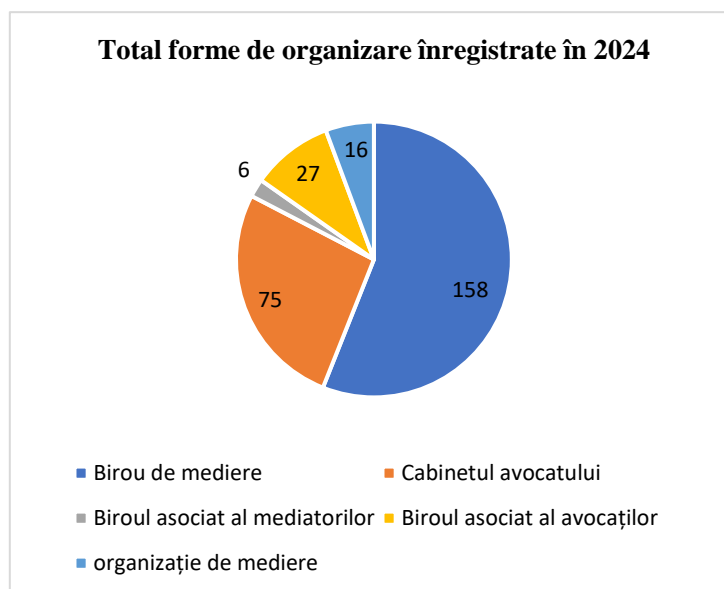
În urma promovării probelor scrise și verbale ale examenului, un număr de **66 de persoane** au reușit să accede în profesia de mediator, îndeplinind cu succes cerințele prevăzute de reglementările în vigoare.

2) În conformitate cu art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul decide cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Totodată, pe parcursul anului 2024, Consiliul de mediere a aprobat 47 hotărâri referitoare la înregistrarea formei de organizare a mediatorilor. Astfel, în perioada analizată de către consiliu au fost înregistrate **24 birouri de mediere, 20 de cabinete ale avocaților, 1 birou asociat al mediatorilor, 2 birouri asociate ale avocaților.**

Astfel, potrivit datelor Registrului de stat al mediatorilor, în anul 2024 mediatorii și-au desfășurat activitatea în următoarele forme de organizare, înregistrate în conformitate cu legislație în vigoare:

Biroul de mediere – 158
Biroul asociat de mediatori - 6
Cabinetul avocatului - 75
Biroul asociat de avocați – 27
Organizație de mediere – 16

3) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere înaintază propuneri și participă la elaborarea politicilor și perfecționarea cadrului normativ în domeniul medierii.

Membrii Consiliului de mediere împreună cu reprezentanții Ministerului Justiției au constituit un grup comun de lucru în vederea elaborării unui nou proiect de lege privind medierea, care are drept scop perfecționarea reglementărilor cu privire la procedura de mediere pe diferite tipuri de cauze, precum și îmbunătățirea și armonizarea cadrului legal privind medierea în Republica Moldova în concordanță cu standardele Uniunii Europene.

Rezultatul urmărit al implementării proiectului este asigurarea unui cadru legislativ adecvat, care va reglementa domeniul medierii și va oferi garanții legislative întru funcționarea eficientă și

viabilă a întregului sistem. Accentul va fi pus pe modernizarea sistemului și creșterea eficienței soluționării litigiilor prin mijloace extrajudiciare.

Proiectul de Lege privind medierea și statutul mediatorului a fost elaborat în vederea:

- transpunerii Directivei (UE) 2008/52 a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 136/3 din 24 mai 2008;
- identificării soluțiilor de instituire a obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată pe litigiile civile (încasarea datoriilor, repararea prejudiciilor, partajarea proprietății, răspândirea informațiilor false, exercitarea contractelor de împrumut, donație, arendă, locațiune, bancare, de leasing și asigurare), de familie, de muncă, contencios administrativ;
- consolidării organului de autoadministrare a mediatorilor, Uniunea mediatorilor.

Proiectul de lege a fost analizat de către experții internaționali ai CEPEJ în domeniul medierii, fiind elaborat Raportul de evaluare privind proiectul Legii cu privire la mediere și statutul mediatorului din Republica Moldova. Acesta a fost realizat în cadrul Proiectului "Suport pentru modernizarea în continuare a managementului instanțelor judecătorești în Republica Moldova", parte a Parteneriatului pentru Bună Guvernare al Uniunii Europene și al Consiliului Europei. Raportul prezintă analiza experților asupra soluțiilor și prevederilor specifice incluse în proiectul de lege, oferind totodată recomandări pentru îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de mediere în Republica Moldova. Documentul se fundamentează în special pe recomandările CEPEJ privind optimizarea aplicării medierii, pe Setul de instrumente pentru dezvoltarea medierii, precum și pe Manualul european pentru legiferarea medierii.

În acest context, precum și ca urmare a consultărilor publice, a fost constituit grupul de lucru privind reforma medierii, având scop definitivarea proiectului de Lege cu privire la mediere și statutul mediatorului și elaborării planului de implementare a reformei legislative și instituționale în domeniul medierii, grup format din reprezentanți ai:

- Consiliului de mediere;
- Ministerului Justiției;
- Curții Supreme de Justiție;
- Consiliului Superior al Magistraturii;
- Consiliului Superior al Procurorilor;
- Procuraturii Generale;
- Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de stat;
- Uniunii Avocaților;
- Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Proiectul de Lege cu privire la mediere și statutul mediatorului a fost inclusă în Planul Național de Reglementări pentru anul 2025 la poziția 227 și urmează a fi adoptat în prima jumătate a anului

5) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere stabilește și aprobă standardele de formare inițială și continuă a mediatorilor și acreditează furnizorii de formare a mediatorilor conform regulamentului aprobat de Ministerul Justiției.

În anul 2024 prin Hotărârile Consiliului de mediere nr.24 din 17 aprilie 2024 și 66 din 11 septembrie 2024, în temeiul și în condițiile Regulamentului privind acreditarea furnizorilor serviciilor de formare a mediatorilor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 647 din 07.12.2015, a fost acreditați în calitate de furnizor de formare inițială și continuă a mediatorilor AO „Academia de Mediere și Studii Juridice” și, respectiv, CIIC „ACADEMUS”.

6) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul verifică modul de organizare și desfășurare a cursurilor de mediere, precum și modul de respectare a standardelor de pregătire inițială și continuă a mediatorilor.

În anul 2024 au fost organizate și desfășurate cursuri de formare inițială și continuă de către următorii furnizori acreditați de către Consiliul de mediere

- **„Smart Learning” SRL:**

- 5-23 aprilie 2024 – program formare inițială a mediatorilor;
- 01-18 octombrie 2024 – program formare inițială a mediatorilor;
- 7 decembrie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Tranzacția în mediere” (10 ore);
- 14 decembrie 2024 - program formare continuă a mediatorilor „Metode și tehnici în mediere: abordări practicabile pentru rezolvarea conflictelor” (10 ore).

- **„Tactical International Group” SRL:**

- 20 martie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile cu efectuarea activităților financiar-fiscale aferente (10 ore);
- 19-20 iulie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile” (Particularitățile, dificultățile și problemele practice la emiterea actelor la fiecare etapă a procedurii de mediere privind soluționarea diferitor conflicte/litigii) (10 ore);
- 11-12 septembrie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile” (Particularitățile, dificultățile și problemele practice la emiterea actelor la fiecare etapă a procedurii de mediere privind soluționarea diferitor conflicte/litigii) (10 ore);

- 11-12 noiembrie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile” (Particularitățile, dificultățile și problemele practice la emiterea actelor la fiecare etapă a procedurii de mediere privind soluționarea diferitor conflicte/litigii) (10 ore);
- 06-07 decembrie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor/litigiilor civile cu efectuarea activităților financiar-fiscale aferente” (10 ore).
- **Academia de Mediere și Studii Juridice:**
 - 01-12 aprilie 2024 – program formare inițială a mediatorilor;
 - 01-15 august 2024 – program formare inițială a mediatorilor.
- **Centrul Național de Instruire „MOLDINSOLV”:**
 - 29-30 mai 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea conflictelor de familie: exercitarea drepturilor părintești, partaj de avere, întreținerea copiilor minori, locuința, comunicare, etc.” (10 ore);
 - 19 iulie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea părților în cadrul procedurii de insolvență” (5 ore);
 - 01-10 septembrie 2024 – program formare continuă a mediatorilor „Medierea părților în cadrul procedurii de insolvență” (10 ore).

La data de 19 martie 2024 Institutul de Reforme Penale (IRP) și Academia de Mediere și Studii Juridice a petrecut o sesiune de instruire continuă a mediatorilor cu tematica "Perspectivele medierii în infracțiunile comise pe motiv de prejudecată"

Pe data de 11 decembrie 2024 Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, în colaborare cu Consiliul de Mediere din Moldova, a organizat un seminar de instruire dedicat mediatorilor, având ca scop consolidarea capacităților profesionale în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului. Seminarul s-a concentrat pe:

1. Implementarea măsurilor eficiente pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.
2. Identificarea și raportarea tranzacțiilor suspecte, în conformitate cu cadrul legislativ național și internațional.

De asemenea, Consiliul de mediere a desfășurat alte activități ce țin de asigurarea creșterii profesionale a mediatorilor.

7) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere decide cu privire la eliberarea atestatelor de mediator, precum și cu privire la suspendarea, încetarea și reluarea activității de mediator.

Calitatea de mediator este confirmată prin atestatul, eliberat de Ministerul Justiției în conformitate cu prevederile Regulamentului privind atestarea mediatorilor. Consiliul de mediere are competența de a organiza examenul de atestare a mediatorilor 2 ori pe an și de a decide asupra promovării acestuia de către candidați.

În anul 2024 au fost organizate și desfășurate două examene de atestare a mediatorilor. Urmare a promovării examenului, potrivit Hotărârii nr. 32 din 4 iunie 2024 și nr. 90 din 11 decembrie 2024 au fost admiși în profesie 66 de persoane.

În conformitate cu art. 12 din Legea nr. 137/2015 atestatele de mediator se eliberează de către Ministerul Justiției în temeiul Hotărârii Consiliului de mediere privind promovarea examenului de atestare. În acest sens, au ridicat atestatele de mediator 75 de persoane.

8) Potrivit art. 10 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 137 din 03.07.2015 cu privire la mediere, Consiliul de mediere prezintă Ministerului Justiției propuneri privind cheltuielile destinate medierii pentru a fi incluse în bugetul de stat.

Consiliul de mediere a înaintat Ministerului Justiției propunerile privind cheltuielile destinate medierii în vederea includerii în bugetul de stat pentru anul 2025.

C. Informații cu privire la statistica litigiilor soluționate pe calea medierii.

Consiliul de mediere, în calitate de autoritate responsabilă de implementarea politicilor în domeniul medierii, adoptă o serie de măsuri de promovare a medierii având drept scop creșterea ratei de soluționare a litigiilor prin mediere, în raport cu numărul de adresări la mediere.

Aceste măsuri includ campanii de informare, dezvoltarea de parteneriate cu instituții relevante și organizarea de evenimente educaționale pentru a sensibiliza publicul și profesioniștii asupra avantajelor medierii ca metodă alternativă de rezolvare a disputelor.

Pe parcursul anului 2024, datorită unor măsuri politice importante ale Guvernului întreprinse în domeniul justiției, activităților desfășurate de Consiliului de Mediere în colaborare cu partenerii săi pentru dezvoltarea și promovarea medierii, în cadrul unor proiecte semnificative-în domeniul justiției, numărul de solicitări adresate mediatorilor a crescut în considerabil, în comparație cu indicatorii înregistrați în anul precedent. Aceste progrese reflectă eficiența strategiilor implementate pentru a sensibiliza publicul și a încuraja utilizarea medierii ca metodă alternativă de soluționare a disputelor.

Tabel 1

Categoriile de litigii	Nr. adresări	Nr. de contracte încheiate	Ne. de cauze soluționate	Nr. de cazuri nesoluționate	Faza de adresare la mediator	
					extrajudiciar	judiciar

Civile	1392	1328	1320	8	1292	53
Penale	109	108	107	1	48	60
Contravenționale	30	30	30			30
Comerciale	1019	980	968	12	592	358
Familiale	31	18	15	3	11	2
De muncă	9	3	2	1	3	2
Alte domenii	10	10	8	2	8	
Total	2600	2477	2450	27	1966	501

Raport statistic privind cazurile soluționate prin mediere în anul 2024

Conform datelor statistice privind cauzele soluționate pe calea medierii prezentate de către mediatori în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 137/2015, numărul de adresări în perioada raportată constituie **2600**, pe marginea cărora ulterior au fost încheiate **2477 de contracte**, dintre care **1328** pentru soluționarea litigiilor civile, **108** – penale, **30** – contravenționale, **980** – comerciale, **18** – familiale, **3** – de muncă și **10** – alte cauze.

Astfel, rata contractelor încheiate față de numărul de adresări constituie 95,3%, iar **rata de succes a procedurii de mediere constituie 98,9%**, ceea ce denotă că calea alternativă de soluționare a situațiilor de conflict, indiferent de natura acesteia, este eficace, părțile fiind orientate spre un dialog constructiv, reducând semnificativ necesitatea unui proces judiciar, or doar în 1,09% de cazuri părțile nu au putut identifica soluții de remediere conflictului.

Rata de succes este diferită în funcție de categoria litigiului. În cazul litigiilor contravenționale acesta constituie **100%** (30 din 30, a celor penale – **99,07%** (107 din 108) și civile – **99,40%** (1320 din 1328).

Totodată, datele prezentate în Tabelul 1, arată că peste 80% de adresări la mediator au loc în afara unui proces judiciar, și doar în 20% de cazuri părțile au hotărât să apeleze la mediere în timpul aflării dosarului pe rolul instanței de judecată. Respectiv, acest fapt demonstrează că medierea contribuie semnificativ la reducerea încărcării instanțelor.

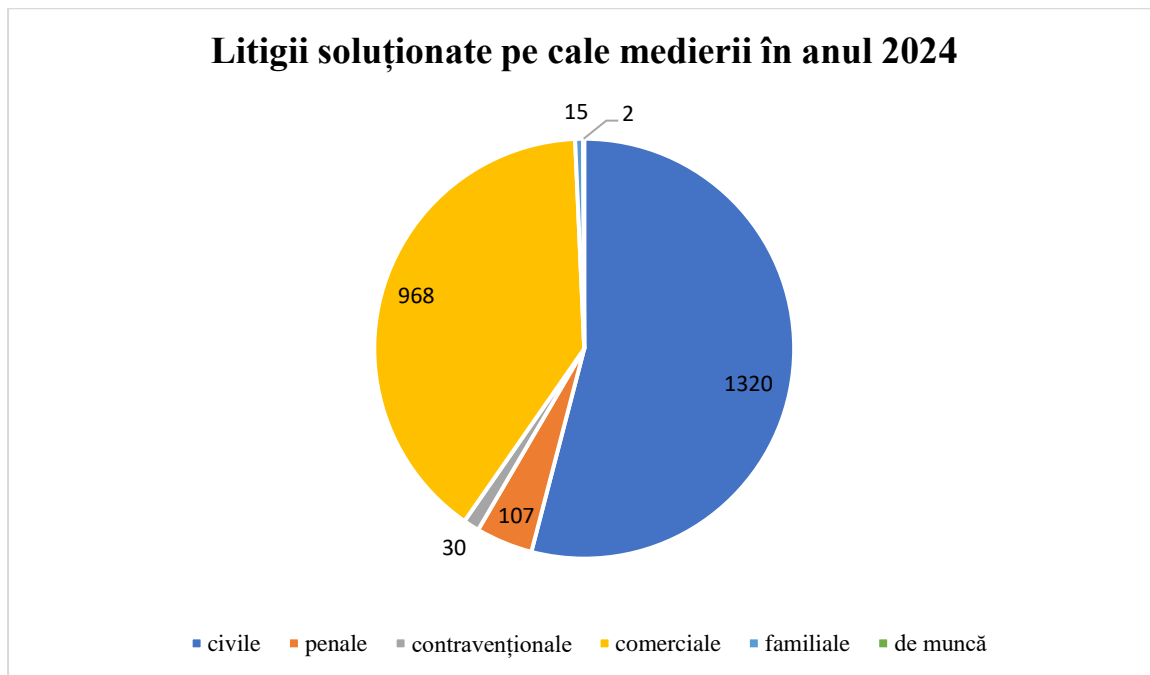

Fig. 1 Ponderea litigiilor soluționate pe calea medierii în anul 2024 pe domenii

Conform aceluiași date statistice pentru anul 2024, cea mai mare pondere în funcție de domeniul de conflict aparține litigiilor civile constituind 53% din totalul de litigii soluționate prin mediere. Acestea sunt urmate de litigiile comerciale cu 39% din totalul cazurilor, pe al treilea loc plasându-se litigiile penale cu 4%. Această distribuție evidențiază faptul că medierea este utilizată în special pentru soluționarea conflictelor civile și comerciale, ceea ce sugerează o deschidere mai mare a părților implicate în astfel de dispute către soluționarea pe cale amiabilă.

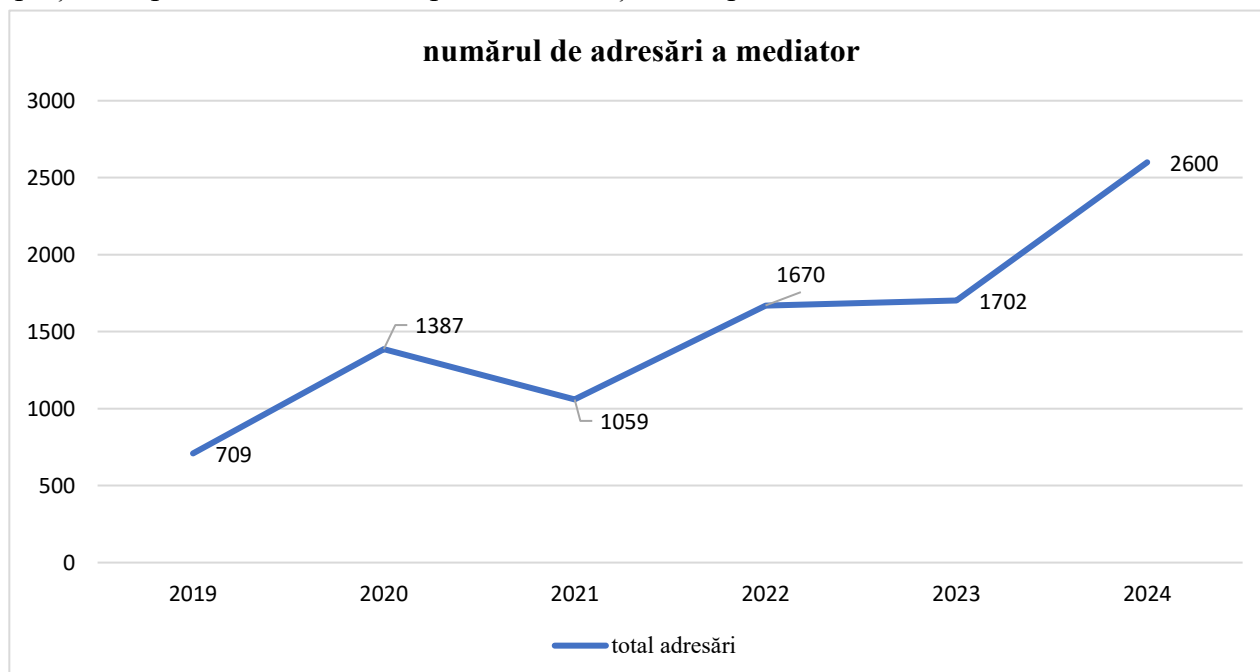

Fig. 2 Evoluția adresărilor cu privire la soluționarea litigiilor prin mediere în perioada 2019-2024

Analiza dinamicii adresărilor la mediator pentru soluționarea cazurilor de conflict prezentată în figura 2, ilustrează numărul total de adresări către mediator în perioada 2019-2024, evidențiind o tendință de creștere, cu unele fluctuații și anume:

- **2019:** 709 adresări – punct de plecare, cu un număr relativ redus de solicitări.
- **2020:** 1387 adresări – aproape dublare față de anul precedent.
- **2021:** 1059 adresări – scădere simțitoare cu aproximativ 24%.
- **2022:** 1670 adresări – revenire semnificativă cu 57% după scăderea din 2021.
- **2023:** 1702 adresări – creștere ușoară, dar stabilizată față de 2022.
- **2024:** 2600 adresări – o creștere de 53% față de anul precedent.

Astfel, numărul de adresări la mediator în 2024 este mai mare cu 1891 față de anul de referință 2019, reprezentând o creștere de 267%.

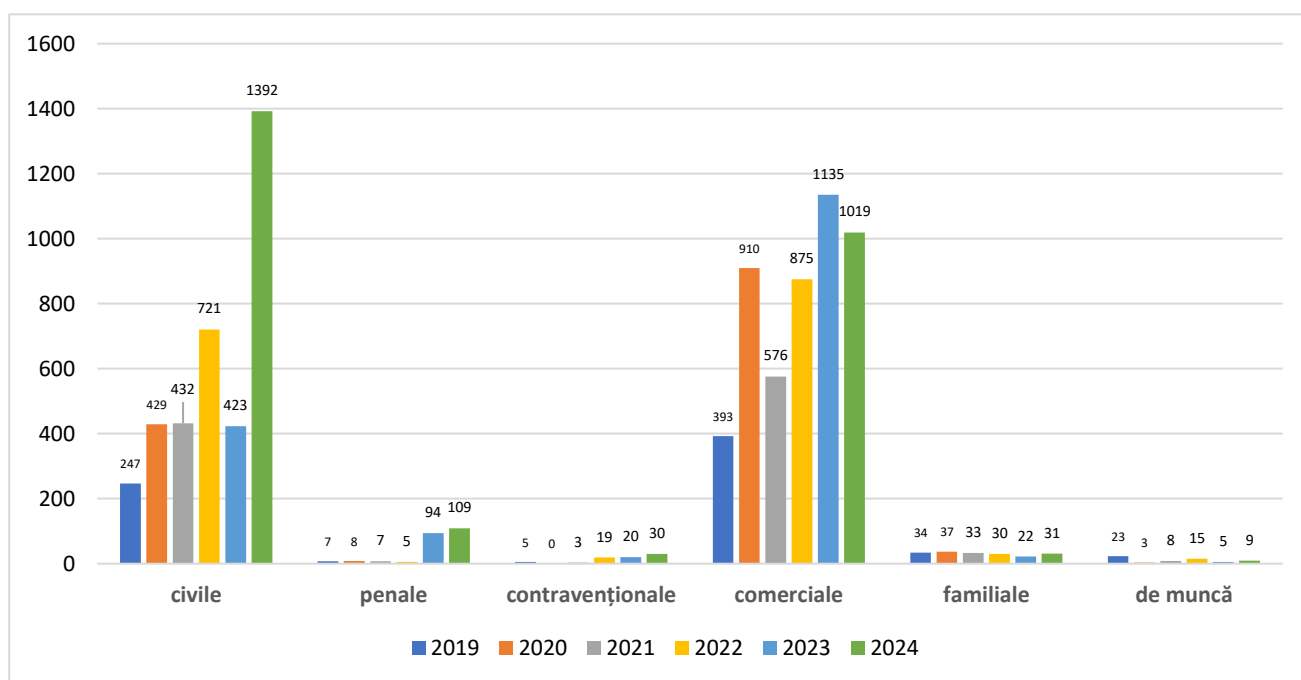

Fig. 3 Dinamica adresărilor în funcție de categoria litigiului în perioada 2019-2020

Analiza evoluției generale a medierii pe categorii de litigii pentru perioada anilor 2019-2024 arată fluctuații semnificative pe diferite domenii, cel mai stabil fiind al litigiilor familiale. O pată stabil crescătoare se atestă în medierea cazurilor penale de la 7 cazuri în anul 2019 la 109 cazuri în anul 2024, ce este o creștere foarte impunătoare și cazurilor contravenționale de la 5 cazuri la 30 de cazuri. Această creștere indică o tendință de acceptare mai mare a medierii pentru spețele penale.

În cazurile civile se observă o creștere semnificativă în 2024 (1392 cazuri) comparativ cu anii anteriori și aproape de două ori față valoarea anului 2022, care a fost cea mai mare în perioada 2019-2023. În această categorie sunt incluse o multitudine de tipuri de litigii, precum cele contractuale, de

proprietate, de vecinătate, etc. Respectiv, acest fapt relatează despre diversificarea cazurilor în care părțile optează pentru mediere, căutând astfel soluția optima de soluționare a conflictelor apărute.

Litigiile comerciale au înregistrat o creștere stabilă până în 2023, atingând un vârf de 1135 cazuri în acel an. În 2024, însă, numărul cazurilor a scăzut la 1019, ceea ce reprezintă o diminuare de 11% față de anul precedent. Această scădere poate sugera fie o reducere a disputelor comerciale, fie o tendință de redirecționare a acestora către alte forme de soluționare a conflictelor. Totodată, scăderea poate fi considerată nesemnificativă în contextul caracterului fluctuațional al acestui indicator pe parcursul perioadei analizate.

O pantă stabil descrescătoare se înregistrează în cazul litigiilor de muncă, în care se înregistrează și cele mai mici valori, de la 23 de cazuri în anul 2019 la 9 cazuri în anul 2024. Numărul redus de cazuri poate sugera fie o lipsă de informare despre beneficiile medierii în conflictele de muncă, fie o preferință a părților pentru soluționarea acestora prin intermediul instanțelor de judecată sau prin alte metode alternative.

În acest context, analiza datelor statistice evidențiază următoarele tendințe:

- Creștere majoră a medierii în litigii civile (2024 – record absolut);
- Menținerea medierii comerciale la un nivel ridicat, deși cu o ușoară scădere în 2024;
- Creștere semnificativă a medierii în litigii penale și contravenționale;
- Medierea în litigii de muncă rămâne la un nivel extrem de redus;
- Numărul litigiilor familiale soluționate prin mediere nu înregistrează o creștere semnificativă.

Astfel, Consiliul de Mediere a desfășurat o activitate sustenabilă și continuă, organizând atât ședințe ordinare și extraordinare, în cadrul cărora au fost adoptate numeroase hotărâri, ce au abordat diverse aspecte ale activității de mediere, de la înregistrarea mediatorilor până la organizarea examenelor de atestare. De asemenea, grupul de lucru al Consiliului de mediere în colaborare cu Ministerul Justiției a elaborat un ~~no~~ proiect de lege a medierii, având drept scop modernizarea și armonizarea legislației în domeniu.

Datele statistice referitoare la cazurile de mediere pentru anul 2024 relatează o creștere semnificativă a interesului justițiabililor pentru mediere în diverse domenii. Astfel, medierea devine o metodă tot mai utilizată de soluționare a litigiilor, în special în domeniile civil și comercial, iar eforturile continue de modernizare a cadrului legal și de promovare a medierii dau rezultate vizibile.

